

Driemaandelijks
tijdschrift

Nr. 20

SEPT
2021

Go!

1€

“Zich inzetten voor
een goed doel voelt fijn aan”

■ pagina 7

■ **DOSSIER** ■

De inzet van senioren

Het Leger des Heils is een internationale beweging en behoort tot de universele christelijke kerk. Zijn boodschap is gebaseerd op de Bijbel. Zijn dienstverlening wordt gestimuleerd door de liefde tot God. Zijn opdracht is het Evangelie van Jezus Christus te prediken en in Zijn naam menselijk nood te lenigen zonder enige vorm van discriminatie.

Het overbrengen

Ik herinner me nog levendig toen in mijn jeugd jaren grootmoeder thuis op bezoek kwam. Tijdens het avondmaal trok ze telkenmale de aandacht van de familieleden met verhalen en herinneringen aan weleer.

Steevast lichtte haar gezicht op met een heldere blik en een gulle lach.

Ze haalde eens diep adem en met een zelfzekere stem, zonder naar woorden te zoeken, diste ze ons enige levensverhalen op, waarbij de toehoorders aan haar lippen hingen. Dit deed ze met zulke flair dat we geen zin hadden om de tafel te verlaten. Als ik naar haar luisterde, leek het alsof ze lange voetnoten toevoegde aan de vergeelde foto's die chronologisch in het familiealbum waren geplakt. We hadden voor geen geld één van haar verhalen willen missen. We luisterden zeer aandachtig naar haar. Ademloos, om de pointe van historie niet te missen. Soms kwam het zelfs in ons op om het verhaal met een recorder op te nemen. Want waar zou alles heen gaan wat ze ons vertelde? Tussen de herinneringen door kwamen allerlei verhalen uit vervlogen tijden naar boven. Haar grimassen hielpen ons het

verhaal te volgen. We lachten er hartelijk om. Soms was de toon wat serieuzer. De emotie was voelbaar. Haar ogen dwaalden af met de blik op oneindigheid. Na een poosje kwamen we één voor één terug met onze gedachten bij de realiteit van de dag. En in één zin, aangekondigd door een gepaste zucht, sloot oma af, voordat haar stem opging in het geroezemoes. Wij verlieten de tafel nadenkend, in het besef dat we haar nieuwe levensles nog moesten laten bezinken. Het is duidelijk dat er een vonk over de generaties heen sprong in deze momenten van intense beleving. Een soort overdracht van ons eigen familie-erfgoed. Het is aan ons om er gebruik van te maken en wat ons is nagelaten op zijn juiste waarde te schatten, zodat de herinnering aan hen die ons zijn voorgegaan aanwezig blijft in de komende familiefeestjes.

Nog niet zo lang geleden hebben wij om diverse redenen aangehaald dat de wetenschap ons in staat stelt om langer te leven. Laten wij onze ouderen dan ook de achting geven die hen toekomt en laten wij hen samen zo lang mogelijk genieten. Is dit geen zegen van God? ■

Kolonel Daniel Naud
Voorzitter

Drie generaties toegewijde vrouwen

Majoor Danielle Boutet is weduwe en gepensioneerd officier van het Leger des Heils. Samen met haar man hebben zij hun ganse leven ten dienste gestaan van de medemens. Zij bekleedden functies in verschillende korpsen (parochies) en sociale instellingen in België. Joan, hun jongste dochter, moeder van 3 kinderen, is directrice van een middelbare school in Bergen en actief lid bij het korps van het Leger des Heils in Quaregnon. Joan's dochter Anouk is 11 jaar oud en is al scout in onze organisatie.

Majoor Boutet is sinds haar jeugd betrokken bij het Leger des Heils. Op zeer jonge leeftijd wou ze meewerken in haar kerkgemeenschap. Toen ze 15 was, vroeg ze om Heilssoldaat¹ te mogen worden. Een jeugdconferentie overtuigde haar om zich bij Leger des Heils in te zetten ten dienste van God. Haar jaren dienst, samen met haar man en vier kinderen, brachten haar veel vreugde maar ook problemen. Samen slaagden ze erin deze één voor één te overwinnen, dankzij hun geloof. Meditatie over een Bijbelpassage en gebedstijden delen met haar echtgenoot gaf hen kracht en bleef belangrijk. In hun dagtaak werden ze vaak geconfronteerd met menselijke ellende en de behoefte om een luisterend oor te bieden aan geïsoleerde of sociaal verlaten mensen.

“Je hebt genoeg aan mijn liefdevolle goedheid. Want mijn kracht kan pas helemaal zichtbaar worden als jij zelf zwak bent.”²

Na hun pensionering bleven ze vrij actief. Een hersenbloeding van de majoor noopte hen het rustiger aan te doen. Na zijn dood blijft Danielle haar inzetten voor anderen, haar toewijding wordt voortgezet in gebed. Zij heeft een hechte band met haar dochter Joan en de kleindochters. En zo is er een hechte familieband ontstaan.

Joan trekt zich op aan het prachtige voorbeeld van haar ouders die hun leven in dienst stelden van de medemens. Zij zijn allen geïnspireerd door de liefde van God, de boodschap van het Evangelie waardoor vele mensen terug aanvaard werden in de gemeenschap. De levensloop van haar ouders motiveerde haar om zich in te zetten voor kinderen, door de leiding op zich te nemen van de scoutsgroep in haar geloofsgemeenschap.

Majoor Danielle Boutet, omringd door haar dochter Joan en twee van haar kleinkinderen.

“Jong en oud zullen samen genieten”

Joan waardeert in het bijzonder de plaats die de ouderen in het Leger des Heils krijgen. Zij worden met groot respect behandeld en hun levenservaring en geloof worden op prijs gesteld. De oudere medewerkers zetten een levende getuigenis voort, in een aangepaste vorm naar hun capaciteiten, door gebed of vrijwilligerswerk. Terwijl de maatschappij de neiging heeft oudere mensen aan de kant te schuiven, blijft het Leger des Heils in hen geloven en betrekken ze hen in de jeugdactiviteiten bij tal van gelegenheden.

Joan is blij dat ze deze sublieme momenten met haar gezin kan beleven en deze waarden kan doorgeven. Zij beseft maar al te goed dat haar kinderen het geluk hebben met zo'n oma in de buurt die hen alle aandacht schenkt.

De familiewaarden en de opvoeding in de familie Boutet worden zodus doorgegeven, met liefde en vergevingsgezindheid. Joan ging zelf op ontdekkingstocht naar God, over wie ze altijd had gehoord en die ze zo vaak aan het werk heeft gezien.

Wat Anouk betreft, zij waardeert vooral de scoutsactiviteiten waarbij zij graag omgaat met anderen, plezier maakt, licht, vrienden maakt en een leuke tijd beleeft. Ze bewondert de getuigenis van haar grootmoeder. Ze weet dat oma tijd besteedt aan het bidden voor anderen en ze geniet van de Bijbelse verhalen die ze vertelt. ■

Reportage van Christel Lecocq

¹ Een Heilssoldaat erkent Jezus-Christus als zijn Redder en het Leger des Heils als zijn kerk..

² De Bijbel : 2de brief van Paulus aan Korintiërs, hoofdstuk 12, vers 9

■ Interview

Het Leger des Heils, partner van Testament.be

Sinds 2008 heeft de VZW Testament.be het initiatief genomen om sensibiliseringscampagnes te lanceren rond legaten of schenking voor een goed doel. De communicatie over dit gevoelige onderwerp wordt gebundeld voor de bijna 120 verschillende goede doelen in het land. De campagnes zijn vooral gericht op een positieve boodschap: de vreugde van het geven en het deelnemen aan de opbouw van een betere wereld. Sinds 2015 is het Leger des Heils een partner van deze vereniging.

Ontmoeting met Valérie Denis van *Testament.be*

Wat is jouw rol bij Testament.be ?

Sinds april 2020 werk ik voor Testament.be als projectmanager voor de Franstalige verenigingen die lid zijn van de *Testament.be* -campagne.

Wat is het belang voor verenigingen om zich aan te sluiten bij Testament.be ?

Testament.be creëert groepscampagnes die tot doel hebben zichtbaarheid te geven aan de mogelijkheid dat elke persoon ervoor kan kiezen een deel van zijn nalatenschap te schenken aan één of meer goede doelen van zijn of haar keuze. Maar dat is nog niet alles, Testament.be staat de aangesloten verenigingen ook bij in de opvolging van hun kandidaat-erflater, door hen diverse tools en opleidingen aan te bieden, samen met praktische workshops en evenementen. Wij begeleiden kosteloos alle juridische aspecten, niet alleen voor de verenigingen, maar eveneens voor de kandidaat-erflaters.

Wat heeft testament.be te bieden aan potentiële erflaters ?

Onze rol bestaat erin het taboe rond overlijdens op te heffen en de toegang tot informatie over erfenissen en testamenten laagdrempelig te maken. Wij bieden gratis juridisch advies aan kandidaat-erflaters die rechtstreeks of via de goede doelen contact met ons opnemen. Kandidaat-erflaters willen een blijvende bijdrage nalaten, wanneer zij niet meer onder ons zijn, en dit levensproject verdient onze volle aandacht.

Wat is het profiel van de erflater in 2021?

Het profiel van de kandidaat-testateurs kan van vereniging tot vereniging verschillen, maar we kunnen wel een algemeen profiel vaststellen: het gaat vaak om een vrouw (70%), ongehuwd, zonder kinderen, met een leeftijd die varieert tussen 55 en 68 jaar op het ogenblik dat het testament wordt vastgelegd. Zij heeft een nalatenschap van ± 300.000 € en laat een legaat na aan enkele goede doelen. Tussen 2017 en 2020 is het aantal erflaters dat een goed doel in hun testament heeft opgenomen, gestegen van 11% naar 17%. Wij hebben nog geen concrete cijfers bij de huidige gezondheids crisis, maar wijkrijgen veel meer verzoeken (telefoontjes, huisbezoeken) dan in vorige jaren. Het is dan ook aannemelijk dat het percentage nog zal stijgen!

Wilt u meer weten over legaten en de verschillende alternatieven die geschikt zijn voor uw situatie? Aarzel niet om contact op te nemen met Testament.be of uw notaris. ■

Interview gerealiseerd door Cécile Clement

Wanneer senioren zich voorbereiden op hun verdere leven

Vóór hun pensionering bereiden veel mensen zich wat voor, vaak met dromen in hun achterhoofd. Anderen zijn pragmatischer en denken dat zij met het kleine pensioen dat zij zullen ontvangen, echt elke cent zullen moeten omdraaien.

Sommige bedrijven bieden pensioneringsadvies hoe zij de drukke dagen op de werkvloer van weleer, kunnen vullen met de vrije tijd en het gezinsleven. Iedereen ziet op eigen manier deze nieuwe fase in het leven op zich afkomen.

Als officier van het Leger des Heils (voorganger), ontmoet ik heel wat senioren. Ik realiseer me dat mensen zich echter zelden écht voorbereiden op het levenseinde zelf. Na vele bezoeken, wanneer een wederzijds vertrouwen is gevestigd, durf ik met hen spreken over het heikele thema van de voorbereiding op de laatste reis naar het eeuwige leven. Als men zijn begrafenis terdege voorbereidt, heeft men de zekerheid zijn familie niet in verlegenheid te brengen, omdat alles goed is geregeld. De persoon kan zelf de uitvaartmuziek kiezen, Bijbelpassages selecteren, zijn of haar levenswandel naar voor brengen en eventueel de uitvaartonderneming aanduiden.

Deze afspraken maak je best terwijl de persoon in kwestie nog helder is, zodat alles netjes wordt genoteerd in een dossier ter voorbereiding van die laatste tocht. Vervolgens moet de betrokkene de zekerheid krijgen dat hij of zij, de naaste familie en de geloofsgemeenschap een kopie van dit document ontvangt. Zo kan, onvoorziene omstandigheden daargelaten, alles volgens plan verlopen.

Na verloop van tijd zal het gesprek natuurlijk ook gaan over de mogelijkheid om de verdeling van de erfenis zelf in handen te nemen, ongeacht of de persoon er warmpjes inzit/bijzit?? of niet. In het algemeen wordt de betrokkene aangeraden contact op te nemen met een notaris om een testament op te stellen. Zij moeten ervan in kennis worden gesteld dat zij in hun testament een legaat aan het Leger des Heils kunnen opnemen. Een vereniging zoals **Testament.be** kan hen ook helpen bij het maken van hun keuzes.

Lang voordat we het over begravenissen of legaten hebben, is het belangrijkste om als bevoorrechte partij (voorganger) die iemand thuis bezoekt, de tijd te nemen om te luisteren, om werkelijk belangstelling voor de persoon te hebben, om vertrouwen op te bouwen. Zo ontstaan er geregeld vriendschappen.

Het beste moment om deze thema's aan te raken, komt als vanzelf wanneer de persoon zijn of haar hart opent en ons in vertrouwen neemt.

En tenslotte staan God en zijn Woord in het middelpunt van al deze conversaties. Een tijd van gebed invoegen verhoogt het vertrouwen nog meer en God zal vrede in ieders hart leggen.

"Leg je leven in de handen van de Heer. Vertrouw op hem, hij zal je helpen". Psalm 37 vers 5. ■

Majoor Bertrand Lüthi

Een innig moment van samenzijn, tussen Yvette Guémar en majoor Karen Etcheverry (Beeld genomen in het Crisiscentrum)

Mooie invulling van de vrijetijd voor toegewijde gepensioneerden

In de provincie Henegouwen spoedt een leger vrijwilligers zich naar de "Fil de l'Autre", in de gemeente Quaregnon. In deze solidariteitswinkel, die door het Leger des Heils wordt gerund, kan iedereen tegen lage prijzen diverse tweedehandskleding en -voorwerpen kopen. De opbrengst van deze verkoop wordt gebruikt om verschillende sociale acties in de regio Mons-Borinage te financieren: bedeling van kleding en maaltijden aan daklozen, voedselpakketten... Het is tevens een plaats om elkaar te ontmoeten en ideeën uit te wisselen bij een kopje koffie.

Vier dagen per week is het team van trouwe vrijwilligers, waarvan de overgrote meerderheid gepensioneerd is, actief! Het is een fascinerende combinatie die alle lof verdient. Deze 9 vrijwilligers draaien al een tiental jaren mee en besteden zo'n 23 uur per week aan het sorteren, schoonmaken, herstellen, opruimen en verkopen van alle voorwerpen die in goede staat verkeren: kleding, schoenen, snuisterijen, kleine huishoudelijke apparaten, meubelen, boeken, speelgoed...

In een solidariteitszaak als "Au Fil de l'Autre" heb je een kassier nodig, een verkoper, een hersteller/technicus, onderhoudspersoneel en nog meer.

Op de vraag wat deze groep gepensioneerden ertoe aanzet om deze ongewone zaak te runnen, zijn ze eensgezind: het is voor de sfeer, het plezier dat ze beleven aan het feit dat ze er trouw week na week zijn. Ze zeggen allemaal dat ze hun energie halen uit gezelligheid, vriendschap, beroepservaring en geloof.

Iedereen draagt bij tot de opbouw van de solidariteit door hun opgewektheid, verlangen om een familiale sfeer te vinden, te sleutelen of te onderhouden, de winkel te verfraaien. Hun goed humeur, hun beschikbaarheid, hun dankbaarheid om minderbedeelden te helpen, hun energie en hun inzet zijn een dankbare motivatie.

Ook over het vrijwilligerspensioen zijn ze het unaniem eens. Niemand heeft er eigenlijk al bij stilgestaan! Sommigen roepen uit: "Ik heb nooit gedacht om hier de handdoek in de ring te gooien!", anderen nog "Over 100 jaar!"

De beschrijving van de inzet op vrijwillige basis voor "Au Fil de l'Autre" zou als volgt kunnen worden samengevat: "Ik ben maar een zandkorrel, maar met de moed en de wil om het goed te doen, wil ik mij beschikbaar stellen door mijn tijd en energie te besteden aan het succes van "Au Fil de l'Autre". Ik ben ervan overtuigd dat ik op die manier niet alleen mijn 'klanten' en hun gezinnen een plezier doe, maar ook God dien." ■

Reportage van Christel Lecocq

Een groot gedeelte van het vrijwilligersteam.

Vrijwilliger zijn betekent tijd vrijmaken voor anderen

Lorenza is Italiaans. Zij is nu 78 jaar oud en werd 57 jaar geleden geroepen om lid te worden van de Congregatie "De trouwe metgezellen van Jezus". Als jongvolwassene beseftte zij nog niet wat deze toewijding werkelijk betekende; Christus stond nog niet echt in het centrum van haar leven.

Maar beetje bij beetje toonde God zijn aanwezigheid in vele aspecten van haar leven. Omdat zij zo graag met kinderen werkte, combineerde zij deze passie met haar religieuze roeping. Lorenza is meertalig en beheerst 4 vreemde talen. Zij is op missie gestuurd naar verschillende landen, waaronder Bolivia, waar zij het werken met kinderen kon voortzetten.

In 2006 werd Lorenza in België aangesteld als provinciaal econoom. Doordat ze nog wat tijd beschikbaar had, sloot ze zich aan bij een groep geestelijken die op scholen voorlichtingsprogramma's verzorgen over prostitutie, de risico's van mensenhandel en kinderslavernij.

Als gevolg van de pandemie moest Lorenza haar activiteiten helaas staken, maar zij wilde die tijd blijven besteden aan haar medemens. Zo kreeg ze ruimte vrij om zich in te zetten voor het vrijwilligerswerk van Serve the City bij het Leger des Heils. Ze bereidt maaltijden en helpt ze dan uitdelen. In het begin was het gewoon een hobby. Maar één overweldigende dag samen met daklozen en migranten veranderde haar kijk op hen voorgoed.

Lorenza begrijpt dat deze mensen meestal naar Europa zijn

Lorenza, steeds op post !

gekomen met de hoop op een beter leven, maar zij beseffen al te vaak dat de realiteit anders is. Ze steekt niet langer de straat over als ze een dakloze op de stoep ziet zitten, maar gaat naar hem toe om hem te begroeten.

Twee keer per week staat ze trouw op post bij het Leger des Heils om maaltijden uit te delen.

*"Het contact met sommige minderbedeelden is erg ontroerend, sommigen noemen me **mama** of **oma**, er is zelfs een bezoeker die me regelmatig een boeket bloemen geeft die hij op het veld heeft geplukt."*

Voor Lorenza is dit vrijwilligerswerk een manier om te getuigen van Gods liefde. ■

Esther Tesch

"Zich inzetten voor een goed doel voelt fijn aan!"

Lut is 58 jaar oud en woont in Brussel. Om gezondheidsredenen moest ze stoppen met werken. Ze is actief op zoek gegaan naar een vrijwilligersactiviteit en deelt sinds januari op dinsdag maaltijden uit. Lut kende het Leger des Heils slechts bij naam, maar van zodra ze vrijwilligerswerk deed, voelde ze zich dadelijk opgenomen in de groep.

Lut zet zich in voor de strijd tegen de verspilling. Dankzij de herverdeling van de voedseloverschotten, maar ook door de multiculturele ontmoetingen met de begunstigen. Zij deelt de waarden van het Leger des Heils van wederzijdse hulp en menselijkheid, ook al houdt zij zich niet noodzakelijk vast aan een religieuze overtuiging.

"Als je mensen in moeilijkheden helpt, zet dat je aan het denken en waardeer je wat je zelf hebt des te meer." Ook al is het voor Lut niet altijd even gemakkelijk, dit vrijwilligerswerk stelt haar in staat haar bekommernissen te relativiseren. ■

Lut in volle actie

Esther Tesch

Pure wilskracht geeft het leven van Trudy een nieuwe wending

Trudy is 75 jaar oud, heeft 3 dochters en 7 kleinkinderen. Zij houdt van lezen en heeft interesse in geschiedenis en archeologie. Na 15 jaar huwelijk scheidde zij van haar man en stond zij er enkele jaren alleen voor. Nadat zij een andere partner had ontmoet, verhuisde zij van Nederland naar België. Zij was eerder commercieel medewerkster aangezien ze vloeiend vier talen beheerst.

Haar nieuwe partner, een zelfstandig architect, had te kampen met ernstige financiële problemen. Om hem te steunen sloot zij een lening af bij de bank, maar dit bleek geen oplossing voor het probleem. Hij viel in een depressie en maakte een eind aan zijn leven.

Kort na de begrafenis wordt ook Trudy depressief en wordt ze opgenomen in het ziekenhuis.

Geleidelijk kreeg ze weer zin in het leven en vindt ze een flat. Helaas had ze geen geld om het in te richten. Ze kocht meubels op krediet. Dit was de fatale klap. Zij kon haar rekeningen niet blijven betalen, had slapeloze nachten en werd opnieuw opgenomen, nu in een psychiatrische afdeling. Daar ontmoette Trudy een vrouw wiens broer ook financiële problemen had en die begeleid werd door de schuldbemiddelingsdienst van het Leger des Heils in Brussel. Ze hoorde hier goede dingen over en besloot contact op te nemen met onze dienst. Ze wou uit deze negatieve spiraal geraken, maar beseftte dat ze het niet alleen aankon.

Trudy heeft een goede relatie met haar vertrouwenspersoon. Deze persoon is nog waakzamer in deze tijd van pandemie.

Dankzij de geboden hulp en haar wilskracht lukte het Trudy om uit deze situatie recht te veren. Haar schulden zijn afbetaald en ze kon zelfs wat centjes opzij zetten! Hoewel ze nu schuldenvrij is, wil ze steun blijven ontvangen om te voorkomen dat ze terug in de val trapt van een overmatige schuldenlast.

Deze nieuwe manier van aanpak brengt ook veranderingen mee in haar dagelijks leven. Trudy wil afkicken van haar sigarettenverslaving. Twee vliegen in één klap: goed voor haar

Trudy vond een uitweg

gezondheid en budgetvriendelijk. Ze nam contact op met een tabaksspecialist die de behandelmogelijkheden met haar overloopt.

Stap voor stap krijgt het leven van Trudy een normale invulling. Naast haar verbeterde financiële situatie heeft zij ook nieuwe vrienden gemaakt, zoals Leentje, die zij heeft leren kennen tijdens de wekelijkse maaltijden die door de schuldbemiddelingsdienst werden georganiseerd. Al drie jaar vieren ze samen Kerstmis.

Een van haar dromen was Japan bezoeken. Maar gezien haar leeftijd en gezondheidstoestand, zou Trudy nu ook tevreden zijn met een bezoekje aan Rocamadour in Frankrijk! ■

Esther Tesch

Gezegend is de band die ons samenbrengt...

De Covid-beperkingen die ons nog steeds worden opgelegd, hebben ook gevolgen voor reeds lang bestaande kritieke situaties. Zij werken o.a. eenzaamheid in de hand. Alleenstaanden, meestal ouderlingen, worden het meest door deze omstandigheden getroffen.

Het hele jaar door organiseren de korpsen (geloofsgemeenschap) projecten en programma's ten bate van onze bejaarden. Deze activiteiten, meestal binnenshuis, worden opgebouwd rond één thema. Gezellig samenzijn is een hoefdpijler van deze acties. Dit is waar de meeste deelnemers naar op zoek zijn. De opgelegde beperkingen hebben de teams gedwongen zichzelf opnieuw uit te vinden. Wij zagen originele en gedurfde ideeën opduiken om slachtoffers van het lockdown monster het toch wat aangenaamer te maken.

Korpsverantwoordelijken lieten plexiglas scheidingswanden plaatsen op de tafels om ontmoetingen mogelijk te maken. Met vindingrijkheid werd het systeem verfijnd om het de deelnemers zo aangenaam mogelijk te maken.

Gemeenschappelijke maaltijden konden niet langer doorgaan. De groepsleiding werd geïnspireerd door televisiekooklessen en deelde recepten uit via internet. Dat groeide snel uit tot een volwaardige kookles. Het boodschappenlijstje werd op voorhand doorgestuurd naar *"Béni soit le lien qui nous unit"* en was altijd gebaseerd op zuinige recepten. Daarna kreeg iedereen het recept op computer of via telefoon. Aan het eind werden foto's gemaakt, vergeleken, bewonderd en 'op afstand' geproefd.

Alles in het werk stellen om mekaar te ontmoeten

In andere korpsen moesten relaties worden heruitgevonden om eenzaamheid tegen te gaan. Zo deelden de teams adressen uit met elkaar en klopten op elkanders deur of raam om – op respectabele afstand – wat tijd door te brengen in een verfrissende conversatie. Op die manier was er wat sociale controle, kon de toestand worden nagegaan, werden en nieuwtjes uitgewisseld, en kon wat extra hulp worden verleend.

Elders deelden de teams, volgens hetzelfde principe, de contactgegevens uit van geïsoleerde personen, zodat zij regelmatig telefonisch contact met hen konden leggen. De habitués van de zondagdienst die niet meer opdaagden konden worden getraceerd en de geloofsgemeenschap zocht contact op met hen zodat ze zich toch nog geborgen voelden.

Versillende geloofsgemeenschappen hebben ook gezamenlijke projecten ontwikkeld. Vrouwen breiden of haakten thuis gedeeltes van een lappendeken. Op die manier konden zij, ook al waren zij opgesloten, samen bijdragen aan een groter project. Zij bleven daardoor met elkaar in contact, en beter nog, het versterkte de gemeenschapsgeest. Een korps is niet echt een plaatsgebonden groepering, het is in hoofdzaak een groep mensen. Hoe sterker de onderlinge band wordt aangehaald, hoe minder storend de werkelijke afstand wordt.

Het is dus belangrijk om deze band in stand te houden en uit te breiden waar mogelijk. ■

Majoor Joël Etcheverry
Operationeel directeur Leger des Heils

De uitbuiting van ouderlingen, een verborgen plaag

Over mensenhandel, ons beter bekend als “moderne slavernij” zijn we vrij goed geïnformeerd.

Het kan vele vormen aannemen, waaronder dwangarbeid in clandestiene werkplaatsen, als huishoudelijk hulpje, in de prostitutie of pornowereld, onwettige adoptie, straatverkoop, bedelen of straatcriminaliteit, kindsoldaten, wegnemen van organen... Maar de officiële informatie in Europa over de uitbuiting van ouderlingen is schaars. Dit gebeurt op alle mogelijke manieren, en deze wantoestand zal en moet meer aandacht krijgen naarmate het onderzoek resultaten oplevert.

In de Tsjechische Republiek neemt de uitbuiting van kwetsbare ouderen toe. De tehuizen van het Leger des Heils helpen bejaarden die zelfs door hun eigen familie worden afgeperst. Het is in feite niet meer verantwoord om met drie generaties samen te leven in een huisje dat vaak te klein is. In het bijzonder is een bejaard familielid, weduwe of weduwnaar, die in slechte gezondheid verkeert, blootgesteld aan pesterijen en druk van zijn of haar familie om afstand te doen van het schamele pensioen. Vaak worden ze op straat gezet en blijven ze berooid achter.

Volgens verschillende organisaties blijkt er in België geen specifiek ondersteuningsprogramma voor 60-plussers te bestaan. Hier horen we nog maar weinig meldingen van machtsmisbruik ten opzichte deze leeftijdsgroep. Een van de organisaties werd naar verluidt in de laatste 10 jaar slechts 4 à 5 maal hiermee geconfronteerd. De vrouwen werden uitgebuit als (gratis)huishoudpersoneel. Sommigen werkten eerder al voor families in hun land van herkomst, anderen hadden pas hun eerste contact in Europa. In het Verenigd Koninkrijk stuit men hoofdzakelijk op uitbuiting door illegaal werk.

Lees het verhaal van een misbruikte man, mishandeld en dakloos geworden:

Albert, een Brits staatsburger, werkte sinds hij de school verliet. Hij erfde een sterk plichtsbesef van zijn vader. Albert is enig kind, is niet getrouwd en had nooit een langdurige relatie.

Zijn kijk op het leven is simplistisch, zonder enige ambitie of specifiek doel. Hij woonde in bij zijn moeder en werkte voor een schoonmaakbedrijf waar hij uiteindelijk ploegbaas werd. Na dertig jaar heeft hij een klein pensioen opgebouwd.

Zijn moeder overlijdt als hij 57 jaar oud is, dat veranderde zijn leven drastisch. Hij is niet in staat om verantwoordelijkheden op te nemen waardoor hij wegzinkt in een depressie en dakloos wordt. Terwijl hij uitziet naar een plaats in een opvanghuis, wordt hij benaderd door twee mannen die hem een baan aanbieden in ruil voor onderdak, voedsel en alcohol. Albert is een gemakkelijk slachtoffer en zich van geen kwaad bewust. Hij stemt toe.

In werkelijkheid moet hij voor dag en dauw betondallen leggen en andere grondwerken uitvoeren tot 's avonds laat. Zes dagen per week, én een vochtige caravan delen met drie andere mannen. De wedde die hem beloofd is, wordt nooit betaald en als hij erover klaagt, wordt hij fysiek mishandeld en gedwongen om onder de blote hemel te slapen. Maar hij vlucht niet, uit angst dat de smokkelaarsfamilie hem zou vinden. Verkocht voor £ 3,000 aan een andere malafide familie, wordt hij overgeplaatst naar een hem onbekende streek.

Gedurende vier jaar loopt hij gebukt onder deze onmenselijke omstandigheden, gedwongen om een onverzekerd voertuig te besturen. Hij belde dagelijks om beter werk te vinden.

Fijn om terug te kunnen lachen en een toekomst voor zich te hebben

Ondervoed, gedesoriëteerd en bang, wordt hij uiteindelijk opgevangen en doorgestuurd naar een safehouse voor slachtoffers van mensenhandel. Zo ontsnapt hij eindelijk uit dit milieu en wordt hij op de trein naar Londen gezet, waar de transportpolitie hem doorverwijst naar een daklozenopvang van het Leger des Heils. Zijn schrijnende situatie wordt geëvalueerd en hij kan gevoelige informatie doorspelen. De man begint lichamelijk te herstellen en hij kan terug aan een toekomst denken. De lokale autoriteiten helpen hem een flat te vinden. Albert is pensioengerechtigd en heroverst zijn plaats in de maatschappij. Hij herleeft door vrijwilligerswerk in een buurtwinkel.

De “koekoek”-praktijk, een andere vorm van uitbuiting

“Koekoek» is een andere groeiende uitbuitingspraktijk. De term «koekoek» verwijst naar de bekende vogel die zijn eieren in het nest van een ander legt. Een geslepen dief wint het vertrouwen van een kwetsbare huurder en neemt hun huis en bedrijf over.

Ouderen die alleen wonen, zonder steun van familie en vrienden, en die lijden onder isolement en eenzaamheid, zijn een

gemakkelijke prooi in handen van mensenhandelaars van alle slag. Een eenzame bejaarde man werd “koekoek”-slachtoffer nadat hij zijn nieuwe huis had betrokken. *“Zogenaamde vrienden van mijn vrienden kwamen er van langsom meer profiteren. Ze gebruikten heroïne in mijn huis... Sommigen bedreigden me en stalen mijn spulletjes. Een van hen nam alle macht over mij en deed alles wat hem beliefd. Hij viel me lastig toen ik weigerde aan zijn eisen te voldoen. Ik werd wakker in een ziekenhuis, waar de dokter me vertelde dat ik een zware overdosis heroïne had ingenomen, hoewel ik nooit drugs gebruikt had. Ik kon niet meer binnen in mijn eigen huis, zij hadden alle sloten veranderd.”*

Deze man werd opnieuw gehuisvest dankzij sociale steun. Hoewel deze zaak van enkele jaren geleden dateert, komen deze praktijken meer en meer voor in verschillende Europese landen. Er is meer onderzoek nodig om de uitbuiting van de meest kwetsbare ouderlingen in kaart te brengen en zo terug te dringen.

Het Leger des Heils voert in heel wat buurlanden een programma uit ter bestrijding van de mensenhandel en blijft zeer waakzaam ten aanzien van de bijzondere situatie van ouderen. ■

Majoor Ruth Stannett

TESTAMENT.BE

LAAT UW IDEALEN VERDER LEVEN

NEEM EEN GOED DOEL OP IN UW TESTAMENT

Bestel uw gratis gids "Goed geregeld goed gegeven"
bij Mevr. Esther Tesch via etesch@legerdesheils.be
of per telefoon via 02/274.10.57.

Go ! ■ Driemaandelijkse uitgave van het Leger des Heils | Nationaal Hoofdkwartier, Sociale Werken van het Leger des Heils in België, Nieuwe Graanmarkt 34, 1000 Brussel | Tel. : 02 513 39 04 | www.legerdesheils.be | Verantwoordelijke uitgever : Mike Stannett | Redactiesecretaris : Cécile Clément | Opmaak : Reymann Communication, 32 rue de l'industrie, F-67400 Illkirch | Gedrukt bij Manu-Mail nv - Lebbeke | Foto's : Valentina Camu, Julien Helaine, Testament.be, Leger des Heils, AdobeStock. Wettelijk depot nov. 2016 - ISSN 2593-0400